

Voorlichting over aanpassingen "Voetbalwet"

Bij de Eerste Kamer is een wetsvoorstel in behandeling dat vooral bekend staat als de "Voetbalwet". Het voorstel is echter veel breder. Het voorziet in maatregelen om ernstige overlast in de openbare ruimte tegen te gaan: de burgemeester en de officier van justitie kunnen bijvoorbeeld aan ordeverstoorers een wijkverbod, een samenscholingsverbod en een meldplicht opleggen. De Tweede Kamer heeft het voorstel ingrijpend gewijzigd. Op verzoek van de Eerste Kamer heeft de Raad van State op 28 april 2010 voorlichting gegeven over die amendementen die een duidelijke uitbreiding van het wetsvoorstel inhouden en waarbij er problemen kunnen zijn met grondrechten of het bestaande wettelijke stelsel.

Een van de uitbreidingen houdt in dat de burgemeester een veroorzaker van overlast kan verplichten zich te melden op een bepaalde plaats – bij voorbeeld het politiebureau – zodat hij niet opnieuw overlast kan veroorzaken. De Raad merkt op dat in het wetsvoorstel niet is geregeld hoe vaak per dag, per week of per maand iemand verplicht kan worden zich te melden. Daardoor bestaat het gevaar dat de beperking van de bewegingsvrijheid niet meer in verhouding staat tot het doel dat daarmee wordt gediend.

Verder kan de burgemeester de ouders van jonge kinderen ertoe verplichten, te voorkomen dat hun kind ernstige overlast veroorzaakt: zij moeten ervoor zorgen dat de kinderen 's avonds niet onbegeleid op straat komen of zich ophouden in een gebied waar ze overlast kunnen veroorzaken. Gebeurt dat toch, dan zijn de ouders strafbaar.

De Raad constateert dat de maatregel neerkomt op een beperking van de privacy en het gezinsleven. Het is niet duidelijk hoe groot het probleem van overlast door jonge kinderen is, en of de nu al bestaande maatregelen niet afdoende zijn. Bovendien zou de maatregel kunnen neerkomen op symptoombestrijding: de achterliggende problematiek van opvoedingsproblemen in zwakke gezinnen wordt niet aangepakt. Het is dan ook niet duidelijk of de maatregel noodzakelijk is. De Raad adviseert het voorstel nog eens goed te bestuderen.

In het wetsvoorstel wordt daarnaast strafbaar gesteld het "opzettelijk gelegenheid, middelen of inlichtingen verschaffen tot het plegen van geweld tegen personen of goederen". Het gaat vooral om het maken van afspraken via sms, internet of telefoon.

De Raad wijst erop dat iemand aldus strafbaar kan zijn zonder dat hij daadwerkelijk poogt de openbare orde te verstoren: alles wat hij doet is nog in het voorbereidende stadium. In het stelsel van het Nederlandse strafrecht is voorbereiding alleen strafbaar als het gaat om zeer ernstige strafbare feiten: het gaat dan om terroristische misdrijven en misdrijven waarop een maximumstraf van acht jaar staat. Het nu voorgestelde misdrijf is lichter: de maximumstraf is vier en een half jaar. De Raad vindt dan ook dat deze strafbaarstelling een bijzondere rechtvaardiging verdient.

De Eerste Kamer zet de behandeling van het wetsvoorstel voort op 29 juni 2010.